

Sattorov A.E.

**AMALIY MASHG'ULOTLARGA MUSTAQIL
TAYYORLANISH UCHUN MASHQLARI**

USLUBIY QO'LLANMA

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O`RTA MAXSUS TA`LIM VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

SATTOROV ANVAR ERGASHOVICH

AMALIY MASHG`ULOTLARGA MUSTAQIL
TAYYORLANISH UCHUN MASHQLARI

Uslubiy qo`llanma

“DURDONA”
nashriyoti, 2021

Sport turlarining maxsus mashqlari

UO'K:796.42(075)

KBK 75.711

A15

Sattorov, Anvar

Amaliy mashg'ulotlar uchun: Uslubiy qo'llanma\ A.Sattorov.- Buxoro: OOO "Sadriiddin Salim Buxoriy" "Durdona" nashriyoti, 2021. 48 b.

ISBN 978-9943-4163-1-4

UO'K:796.42(075)

KBK 75.711

ANNOTATSIYA

Ushbu uslubiy-qo'llanma Oliy va o'rta maxsus o'quv yurtlarining jismoniy tarbiya fakultetlari, sport maktablari, kasb-hunar kollej murabbiy va talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib. Uslubiy-ko'rsatma sport mashg'ulotlari jarayonini boshqarish, mashg'ulotlarni qonuniyatlari, murabbiy faoliyatining asosiy yo'nalishlari, musobaqa oldi tayyorgarlik jarayonlarida murabbiyning va o'qituvchilarni kasbiy pedagogik faoliyatini shakllantirishda, mashg'ulotlar jarayonini tashkil qilish hamda o'tkazishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi.

АННОТАЦИЯ

Это учебное пособие предназначено для спортивных факультетов высших учебных заведений, спортивных школ, для студентов и преподавателей профессиональных колледжей. Методическая рекомендация является важным для организации процесса уроков для бегунов на спортам видам, требования к урокам, основные направления действий тренеров, для формирования профессионально-педагогических действий тренера и преподавателя в процессе перед соревнованиями, для организации уроков.

ANNOTATION

This teaching aid will serve as an important means in controlling the process of, activities of runners of for and medium distance to formulate the rules of activities, main dirictions of coach's activity, pedagogical activity of coacyses and teachers in the process of preparation before consultations

Taqrizchilar:

Buxoro Davlat Universiteti Jismoniy tarbiya fakulteti dekani p.f.d.professor

B.B.Ma'murov

Buxoro viloyat yengil atletika federatsiyasi bosh kotibi

Sh.K. Sharipov

Uslubiy qo'llanma "Buxoro Davlat universiteti o'quv-metodik kengashining 2020 yil 28 oktyabrda № 3-sonli yig'ilishida muhokama qilingan va ma'qullangan

KIRISH

Yosh avlodni jismonan sog'lom aqlan etuk bo'lib o'sishlarida jismoniy tarbiya va sportning ahamiyati kattadir. Respublikamizda jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga bo'lgan e'tibor davlat siyosati darajasiga ko'tarilgan. Bu borada qabul qilingan qonunlar jismoniy tarbiya va sport ishlarini rivojlantirishga keng yo'l ochib bermoqda. Xususan "Ta'lim to'g'risidagi"¹ qonun va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"², "Jismoniy tarbiya va sport" to'g'risidagi qonun³, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti I.A. Karimovning «O'zbekiston bolalar sportini rivojlantirish jamg'armasini tashkil qilish to'g'risida»gi⁴ farmoni va boshqa bir qancha qonun va farmonlar ta'lim muassasalari va boshqa turdagi sport jamiyatlarida sport turlari bo'yicha to'garaklarni tashkil etish, yoshlarni jismoniy, ma'naviy-ahloqiy tarbiyalashning zamonaviy shakl va uslublarini ishlab chiqish, murabbiylar va o'qituvchilarni kasbiy-pedagogik faoliyatini takomillashtirish talab qilmoqda.

Murabbiylik kasbi-inson faoliyatining eng murakkab jabhalaridan biridir. Bu kasbni tanlagan inson avvalo pedagog bo'lishi lozim, sportni yaxshi tushunishi, mashg'ulotlar jarayonini mohirona boshqarishni uddalashi, sinov-ta'qiqodlar o'tkazishlardan cho'chimasligi, shuningdek turli sohalaridagi maxsus bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi talab etiladi.

Jamiyat taraqqiyoti va ilm-fan rivoji millionlab insonlarning sport bilan shug'ullanishlarni taqozo qiladi. Bugungi kunga kelib sport insonni tarbiyalash omili va uning qobiliyatlarini yuzaga chiqaruvchi manba hisoblanadi. Zamonaviy sport, ilmiy-uslubiy bilimlarning yuqori darajasi, rekord natijalarning kundan-kun o'sib borganligi – o'quv mashg'ulot va tarbiya jarayonida markaziy shaxs hisoblanuvchi murabbiy faoliyatiga yuqori talablar qo'ymoqda. Zamonaviy mutaxassis bu ilmiylikka asoslangan ish faoliyatini amaliyotda qo'llay oladigan mohir tashkilotchidir.

Bugungi kunda jahon arenalarida sport natijalarini o'sib borishi o'qituvchi murabbiylardan o'quv mashg'ulotlari jarayoniga yangi vosita

---

¹ O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risidagi" qonuni. T.. Xalq so'zi, 1997 yil 30 avgust

² O'zbekiston Respublikasi "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi". T.. Xalq so'zi, 1997yil 30 avgust

³ O'zbekiston Respublikasi "Jismoniy tarbiya va sport" to'g'risidagi qonuni (yangi tahriri) T.. Xalq so'zi, 2000 yil 28 may

⁴ "O'zbekiston bolalar sportini rivojlantirish jamg'armasini tuzish to'g'risida" O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. T.. Xalq so'zi, 2002 yil.25 oktyabr

MUNDARIJA

Kirish		3
1.	Qisqa masofalarga (100,200,400) yuguruvchilar uchun maxsus mashqlari	5
2.	Yugurib kelib uzunlikka sakrovchilar ucun maxsus mashqlar	8
3.	Gimnastikachilar uchun maxsus mashqlar	17
4.	Voleybolchilar uchun maxsus mashqlar	23
5.	Futbolchilar uchun maxsus mashqlar	28
6.	G'ovlar osha yuguruvchilar uchun maxsus mashqlar	30
7.	Basketbolchilar uchun maxsus mashqlar	36
8.	Gandbolchilar uchun maxsus mashqlar	40
9.	Granata uloqtiruvchilar uchun maxsus mashqlar	42
Adabiyotlar		46

SATTOROV ANVAR ERGASHOVICH

SPORT TURLARINING MAXSUS MASHQLARI

MUHARRIR: *I Subhoniy*
TEXNIK MUHARRIR: *N.To'rayev*
SAHIFALOVCHI: *M. Muxamadiyeva*

Nashriyot litsenziyasi A-1 № 178. 8.12.2010. y.
Original – maketdan bosishga ruxsat etildi. 11.11.2020 y.
Bichimi 60x84. Kengli 16 shponli. «Times» garn. Ofset bosma
usulida bosildi. Ofset qog'oz. Bosma tabog'i 3 Adadi 50.
Buyurtma № 8. “Sadridin Salim Buxoriy” MCHJ huzuridagi
“Durdona” nashriyoti: Buxoro shahri, Namozgoh ko'chasi, 97 uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

“STANDART POLIGRAF” bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri, Navoiy shox ko'chasi, 6-uy.